

2020 majandusaasta tegevusaruanne

Eelmisel majandusaastal oli ELVL tegevus sarnaselt kogu muu maailmaga selgelt mõjutatud COVID-19 piirangutest. Vaatamata sellele võib aastat pidada organisatsiooni arengu kontekstis väga edukaks.

Tulevikuperspektiiv koolijuhi ning kogukonna suhetest.

16. jaanuaril kohus ELVL juhatus Eesti koolijuhtide Ühenduse juhatusega. Teemaks oli perspektiiv, kuidas saavad koolidest kohalike kogukondade keskused ja tulevikühiskonna kujundajad ning kui palju võimu on koolidirektoril ja kellega ta seda jagab. Kohtumisest sündis artikkel, mis avaldati Postimehes.

Sama teema leidis veel kajastamist Linnade ja Valdade Liidu arendusjuhi Ott Kasuriga jaanuaris (lepiti kokku, et ELVL tutvustab Linnade ja Valdade päeval kõigile vallajuhtidele Erasmus+ projekti „Hoolekogude jõustamine“ eesmärgi ja seniseid tulemusi) ja Õpetajate Koostöökoja suvepäevadel Nelijärvel.

Haridusasutuste hoolekogudele suurema otsustusõiguse taotlemise aktsioon

Koostöös erakonnaga Eesti 200 loodi petitsioon ja 9. märtsil anti Riigikogule üle rahvaalgatuse korras kogutud 1019 allkirja, ettepanekuga muuta põhikooli- ja gümnaasiumiseadust viisil, mis annaks koolide hoolekogudele suurema õiguse otsustada kooli direktorite töölevõtmise ja vabastamise üle., et viidata otsustusõiguste tasakaalu puudumisele kooli kogukonna ja kooli pidaja vahel kooli tulevikku puudutavates küsimustes.

Riigikogu kultuurikomisjon arutas rahvaalgatuse ettepanekut oma 19. mai istungil koos algatajate esindajate, Linnade ja Valdade Liidu ja Haridusministeeriumi esindajatega. Vaatamata sellele, et kultuurikomisjon ei toetanud algatajate ettepanekut, mõõnsid arutelul mitmed osapooled, et probleem koolikogukonna ja kooli pidaja läbisaamises ja personaalia üle otsustamises on realselt olemas.

23.09 Haridus- ja Teadusministeeriumile tehtud avaldus sai vastuse 15.10, kus minister viitas, et Kultuurikomisjoni menetluse ajal ei olnud selge, mis on need kompetentsid, mille kasv oleks aluseks koolikogukonnale seaduses sätestatud õiguste laiendamiseks. Minister viitas, et õiguste suurendamisega kaasneb ka vastutus. Ettepanekutele ollakse ministeeriumis siiski avatud, et edasistes aruteludes neid teadvustada. Kuna HTM viitas, et oluline on tõsta erinevate osapoolte teadlikkust ning toetada nende professionaalsust oma rollides tegutsemisel, siis otsustati HTMi teavitada Erasmus+ projekti „Hoolekogude jõustamine“ eesmärkidest ja kulgemisest.

ERASMUS+ projekti „Hoolekogude jõustamine (Empowering of School Boards)“

03.-07. veebruaril viidi Saaremaal Kuressaare Ametikooli ruumides läbi Hoolekogude jõustamise projekti II ühine treeningnädal.

Peamised teemad olid:

1. Kontakti loomine ja kokkuleppe saavutamine
2. Tuleviku disainimise protsess
3. Strateegia ja disainmõtlemine
4. Töötoa disainimine
5. Konsultandi roll
6. Mainfullness kui teadvelolek
7. Otsustamise protsess

Lisaks eelloetletud teemadele toimus kolmapäeva õhtupoolikul projektimeeskondade koolivisiit kus iga töörühm (5) kohtus oma kooli kogukonnaga. Nädalasel treeningmoodulil osales kokku 31 inimest, kellest 7 olid kohalike koolide esindajad, 17 olid tulevased konsultandid, 4 olid välisriikidest (Euroopa Lastevanemate Liit) õppima tulnud tulevased konsultandid. Lisandus veel 2 õpetajat Saksamaalt ja 1 teadlane Soomest. Programm õnnestus igati ja kõik osapooled jäid saavutatud tulemustega rahule.

12.-13. veebruaril toimus Kuressaares juhtimiseminar vallajuhtidele teemal „Saaremaa omavalituse terviklik areng“. Selle viisid läbi projekti Juhtkomitee liikmed Tiit Urva ja Aivar Haller. Eesmärgid jagunesid kaheks: esmane oli saarerahva juhtide koostöövõimekuse ning juhtimiskvaliteedi parandamine ja ühtlustamine. Teisene ehk tulenev eesmärk oli paremate eelduste loomine Saaremaa (haridus)elu sujuvaks arenguks. Koolitusel osales kahel päeval kokku 31 valla juhti ja Volikogu liiget. Koolitus õnnestus ja tagasiside oli väga positiivne.

14.-18. septembril toimus Saaremaal Erasmush projekti „Kooli hoolekogude jõustamine“ kolmas treeningmoodul Hoolimata keerulisest olukorrast sai kolmas treeningmoodul teoks. Paraku olime sunnitud jagunema kaheks – need kes said Kuressaare Ametikooli saali füüsiliselt kohale tulla ja need, kes pidid koosviibimisest osa saama interneti vahendusel. Selle mooduli peamised teemad ja olulisemad küsimused olid:

1. Mis on see jõud, mis peitub looduses arengu taga?
2. Kuidas hinnata oma meeskonna arengut tahte tugevuse, tunde puhtuse ning mõtte selguse kontekstis?

3. Õppisime mõistma olukorra ja situatsiooni tajumise ning füüsiliste, sotsiaalsete, turvalisuse ja ego vajaduste vahel. Seejärel õppisime eristama, kuidas vajaduste rahuldamine või siis mitte rahuldamine erinevaid emotsioone esile kutsub ja kuidas see lõpuks meie käitumise kujundab. 4. Treenisime kollegiaalsete kokkulepeteni jõudmist.

5. Otsisime muutustega seonduva vastupanu allikaid ja võimalusi vastupanu vältimiseks või leevendamiseks.

6. Õppisime tundma efektiivse informatsiooniprotsessi ülesehituse aluspõhimõtteid ja disainielemente. 7. Tutvusime lähemalt lahenduse leidmise ja otsuse tegemise protsessi peenmehhaanikaga. 8. Igal hommikul lihvisime järjekindlalt oma mediteerimise oskust.

Kuigi üldjoontes treeningnädal õnnestus, siis otsustati kokkuvõtte osas, et järgmine treeningmoodul planeeritakse aega, kus kõik osalejad saavad reaalmaailmas kohale tulla. Liiga tihti takerdus õpiprotsess tehniliste probleemide taha. Samuti otsustati enne neljandat treeningmoodulit läbi viia kodulehe loomise protsess. Initsiatiivgruppi kuuluvad Anton Teras, Jürgen Mets, Vaiko Hanson ja Aivar Haller.

23. septembril kohtusid projekti Juhtkomitee liikmed Saaremaa valla uue juhiga. Arutleti nii valla kui ka projekti edasisi planeeritud arengusamme ja sõlmiti kokkulepe vahepeal kriisiolukorras katkenud vallapoolse kaasrahastuse jätkamise osas.

15. veebruaril kohtuti Eesti Töötukassa esindajatega ja sõlmiti aastane koostöökokkulepe, mille alusel ELVL pakub töötukassas registreerinutele võimalusi vabatahtlikuks tööks.

19. veebruaril kohtuti Haridusfondi esindajate Martin Villigu ja Laura Kaldaga ning saavutati esmane kokkulepe, et finantseerida neid Saaremaal läbiviidava Hoolekogude jõustamise projekti komponente, millele Erasmus+ rahastus ei laiene. Lepiti kokku, et ELVL teeb täpsema eelarvestuse, mis kajastab järgmise kolme aasta kulude jaotust. Kahjuks võtsid need arvutused oodatust rohkem aega ja lõpptulemus oli arusaam, et sellisel moel ei ole võimalik projekti eesmärgi saavutada. See tähendas ka, et selle jaoks raha taotlemine oleks olnud ebaeetiline. Jätkasime lahenduse otsimist ja jõudsime aasta lõpuks kindla veendumuseni, et peame looma tingimused statsionaarse õppe läbiviimiseks. See aga tähendas juba põhjalikku eelarvestamist Juhtimiskultuuri Instituudi rajamise eesmärgil. 2020 majandusaasta lõpuks sellega kahjuks veel valmis ei saadud.

28.veebruaril toimus MTÜ Eesti Lastehoidude Liit (ELHL) asutamiskoosolek, kus kinnitati liidu eesmärgid ja koostati põhikiri. 11.03. allkirjastati notaris ELHL-i põhikiri ja asutamisleping. ELVL on ELHL asutajaliige, sest lastehoidude ja lasteaedade toimimise ja rahastamise süsteem vajab kaasajastamist ja ühtsustamist. Otsustasime seista selle eest, et lastehoidud ja lasteaiad jääksid eraldi, kuid nende toimimise põhimõtted ja erisused sätestatakse selgelt uues Koolieelse lasteasutuse seaduses (KELS).

EESTI LASTEVANEMATE LIIT

Koostöö Euroopa Lastevanemate Liiduga (European Parents' Association EPA)

Juhatuse koosolekud reaalmaailmas 14.-16.02 Lyon'is ja Zoom 23.01, 11.02, 19.05, 20.06, 26.08, 09.09, 16.10, 17.11.

Veel osaleti aktiivselt alljärgnevatel veebipõhistel sündmustel, kus esindati Euroopa Lastevanemate Liidu seisukohti ja/või aidati kaasa Euroopa hariduspoliitika kujundamisele.

26. juunil toimus Zoomis EPA korraline Üldkoolsolek.

30. juunil toimus Learning for Wellbeing veebinar Zoomis.

11. septembril viidi ELVL juhtimisel läbi EPA veebinar „Koroona õppetunnid ja valmisolek uueks kooliaastaks kriisi tingimustes“.

28. septembril toimus Zoomis EPA erakorraline Üldkoolsolek.

22. oktoobril toimus Zoomis ESHA (Euroopa koolijuhtide ühendus) konverents.

23. oktoobril toimus veebina „Noetic Leadership“.

21. novembril viidi ELVL juhtimisel läbi EPA veebinar „Lapsevanemaks olemine digiajastul“.

25. novembril toimus OECD "The Global Forum on the Future of Education and Skills - Education 2030.

01. - 04. juulil osaleti neljakesi Gunter Pauli lugude kaudu õpetamise koolitusel. Paljud õpetajad on tänaseks seda meetodikat juba oma igapäevatöös edukalt rakendanud. Koolitused toetavad õpetajaid, haridusuuendajaid ja lapsevanemaid laste ja noorte suunamisel, annavad lisateadmisi erinevates teaduse valdkondades ja pakuvad loomingulisi töövahendeid lugude kaudu õpetamiseks. Integreeritud õpe hõlmab viite erinevat oskuste komplekti ehk intelligentsust: akadeemiline teadmine, emotsionaalne intelligentsus, kunstiline väljendus, öko-kirjaoskus ja ellu rakendamise võimekus.

27.-29. juuli korraldati Haapses Erasmus+ projekti nn intellektuaalse väljundi loomise töötoad, kus esimesel päeval loodi alus koolikogukonna ühepäevasele baaskoolitusele ja teisel päeval töötati välja üldpõhimõtted juba hoolekogusse valitutele mõeldud kolmepäevase koolituse jaoks. Töötubades osales 13 konsultanti.

19. + 20. augustil korraldati Tallinnas „Juhtimisteooriate Sulatusahi“, nn kaasaegsete juhtimisteooriate seminari, kus kõik esinejad said ettekandeks 30 minutit ja seejärel teine 30 minutit küsimusteks ja aruteluks. Esimese päeva juhatas sisse Tiiu Kuurme teemaga „Juhtimine kasvatusteadlase vaatenurgast“. Seejärel tutvustas Tiit Urva Friedrich Glasli, Aivar Haller Edward Scheini ja Harli Uljas Torin Finseri elutööd.

Teise päeva juhatas sisse Ivar Tröner teemal „Klassikaliste juhtimisteooriate alused“. Seejärel tutvustasid Moona Mengel ja Vaiko Hanson Frederic Laloux, Hillar Lõhmussaar Nicanor Perlas'e, Kristi Saar Bernard Lievegoed'i ja Mai Peetsalu Rudolf Steineri juhtimise temaatikaga seotud elutööd.

Kõik konkreetsele isikule tuginevad esitlused otsisid vastuseid alljärgnevatele küsimustele:

1. Lühiülevaade vaadeldava autori biograafiast ja bibliograafiast?
2. Miks autor lõi tutvustatava juhtimisteooria?
3. Millel-kellel ta tugines?
4. Mis on põhisõnumid, mida ta edastada tahab, millesse usub?
5. Mis on kontekst, milles teooria on kehtiv, aktuaalne, kasutatav? Kuidas see haakub meie olukorraga siin ja praegu, kuidas haakub meie tegemistega 10-15 aasta perspektiivis?

Sündmus õnnestus igati ja osalesid kokku 22 inimest. Otsustati sarnase õppeformaadiga ka tuleval aastal jätkata.

03. oktoobril toimus Aleksela Kontsertmajas aasta õpetaja gala „Eestimaa õpib ja tänab“. Maailma vallutanud koroonapandeemia on lisaks suurele halvale kaasa toonud ka üksjagu head. Ilma selle tõveta ja kaasnenud õppekorralduse muutusteta, poleks me kunagi teada saanud, milleks on võimelised Eestimaa lapsevanemad. Nüüd on see inimkatse läbitud ja lastevanemate ebainimlik pingutus ilmseks saanud.

Riiklik hariduspreemiate komisjon, kuhu kuuluvad haridusega seotud organisatsioonide esindajad, valis välja 12 kategooria nominendid ja aasta haridusteo kategoorias ka Eesti lapsevanemad, keda valiti esindama ELVL. Paraku lapsevanematel seekord veel laureaadiks saada ei õnnestunud.

13.-14. novembril korraldati Tallinnas seminar „Juhtimiskultuuri Instituudi Sulatusahi“, mille rühmatöid juhtisid Vaiko Hanson ja Jürgen Mets. Peamine eesmärk oli koondada ühtseks ideoloogiliseks tervikuks selle aasta maist alates ühiselt läbitehtud rühmatööde tulemused. Keskmes oli Erasmus+ projekti üheks eesmärgiks seatud haridusinstituutsiooni loomine, mis jätkaks projekti lõppedes selle missiooni. Kahepäevases õppeprotsessis osales kokku 18 inimest ning tulemused on koondatud Miro keskkonda ning paberkanaljatele. Koondatud materjalide alusel jätkatakse Juhtimiskultuuri Instituudi loomise protsessi.

EESTI LASTEVANEMATE LIIT

Novembris ja detsembris viidi läbi laste ja noorte vaimse tervise küsitlus, milles osalesid 21 Eesti organisatsiooni, kes tegelevad igapäevaselt laste vaimse tervisega. Selgus, et kõige suurem laste vaimse tervise probleemide allikas on suhe vanematega, millest omakorda tõusis esile vanemlike oskuste keskine tase ja vanemate omavaheliste suhete (kehv) kvaliteet. Laste vaimse tervise häirete ilmnemise osas antud vastustest on võimalik tuletada alljärgnevat.

1. Lastel ja noortel puuduvad usaldusväärsed suhted ümbritsevate inimestega, millest omakorda tuleneb sisemine ebakindlus, vähene eneseusaldus, sõltuvus välisest särast ning lootusetus – ei ole kedagi, kellega jagada oma muremõtteid.
2. Tuntakse ennast osakesena masinavärgis – õpilane veab end ühest ja teisest tegevusest läbi, täites kellegi ette antud programmi ja saamata aru, milleks seda vaja on.
3. Enda tundmaõppimise võimalused läbi enda valitud loomingulise tegevuse on minimaalsed või siis puuduvad.
4. Tingituna valdavalt nutiseadmete ülemäärasest kasutamisest on laste ja noorte füüsiline aktiivsus drastiliselt vähenenud, mis omakorda tähendab, et tärkav stress ei saa ka rahmeldamisega maandatud, koguneb ja plahvatab.
5. Kujunenud olukorras ja oludes omandatakse oskus tunda end olulisena läbi negatiivse tähelepanu – sest muud tähelepanu on raske või võimatu saada.

Küsitlus andis asja- ning ajakohase ülevaate sellest, kuidas olukorda näevad täiskasvanud. Kuna ilmnes õpilaste vaatenurkade teatud erinevus täiskasvanute omadest, siis otsustati koostöös HARNOn, HTM'i, Sotsiaalministeeriumi ja Tervise Arengu Instituudiga edasi minna juba täpsemalt õpilastele suunatud küsimustikuga. Selleks esitati koos eelnimetatud partneritega avaldus Riigikantselei Innovatsiooniprogrammis osalemiseks, mis üksiti programmi läbiviijate poolt detsembris ka heaks kiideti.

ELVL koolitused ja arenguseminarid

Rakvere Waldorfkool 18.01, 14.03, 19.09, 05.12

Pärnu Vabakool 29.01, 01.04, 11.04, 09.05, 13.06, 18.08

Keila Lätte kool 20.02, 03.04, 14.04, 24.04, 27.04, 28.04, 30.04, 07.05, 20.05, 28.05, 15.08

Avinurme Gümnaasium 04.03

Lasterikaste Perede liit 13.03

Kadrina Gümnaasium 14.03

EESTI LASTEVANEMATE LIIT

Eesti Kultuuri Koda 21.03

Kärla Kool 24.03

Luganski lastevanemate veebifoorum 16.04

ENSWaP (Euroopa Steiner-Waldorf lapsevanemate võrgustik) 17.04

Tallinna Lasterikaste Perede Liit 24.09

Õpetajate tänuõhtu Teeltornis 02.10

Seminar „Milliseid vanemaid lapsed täna vajavad“ 05.10

Lapsevanema roll waldorfkoolis, Insplay 07.10

Seminar „Laste vaimne tervis“, Lilleoru 09.10

Konverents „PISA 2018 tulemused“ TLÜ, 21.10

Õpetajate Liidu haridusseminar 27.10

Gunter Pauli lugude kaudu õpetamise seminar, 30.10

Muuga mõisakool 26.11

Estonian Mikael Podcast Haridusest 07.12

Estonian Business School „Hea valitsemise alused“ 10.12

Kõpu kool 26.12

Õpetajate Liidu haridusseminar 29.12

Kasekese Lasteaed

Rukkirääk Lasteaed

Libatse Lasteaed- Algkool

Alu Algkool

Risti Kool

Voka Lasteaed

Mehikoorma Kool

EESTI LASTEVANEMATE LIIT

Koostöö organisatsioonidega

Eesti Olümpiaakadeemia,

Riigikogu rahvastikukriisi komisjoni rahvatervise töörühm,

Õpetajate ja sotsiaalpedagoogide kutsekomisjonide,

Alushariduse seaduse ja õppekava töörühmad,

Uimastiennetuse valitsuskomisjon,

Erasmus+ programmi juhtkomitee,

Eestis tööjõuvajaduse prognoosisüsteemi OSKA hariduse ja teaduse valdkonna eksperdikogu, Kultuurikoja hariduskonverentsi korralduskomisjonis,

HTM programm „Huvitav Kool“,

Maarjamaa Hariduskolleegium nõukogu,

HTM ja HITSA digipöörde nõukoda,

OECD ekspertkomisjonid,

Tartu Linnavalitsuse Haridusosakond - haridustöötajate motiveerimise meetmete hindamiskomisjon, Koolitervishoiu komisjon,

HTM programm „Eestimaa Õpib ja Täna“,

Õpetajate Kutse Komisjon,

Kutsekoja Hariduse Kutsenõukogu,

Eripedagoogide Kutse Komisjon,

Sotsiaalpedagoogide Kutse Komisjon,

Eesti Lastehoidude Liit.